

Halvårsrapport - register för företag som utstationerar arbetstagare i Sverige

– 1 januari - 30 juni 2016

Rapport 2016:7

Halvårsrapport januari - juni 2016

Register för företag som utstationerar arbetstagare i Sverige

Från den 1 juli 2013 måste utländska arbetsgivare anmäla utstationering och en kontaktperson till ett register i Sverige. Från det att lagen trädde i kraft har drygt 111 000 utstationerade arbetstagare registrerats. Under första halvåret 2016 har 24 509 utstationerade arbetstagare haft ett pågående uppdrag i Sverige. De flesta utstationerade återfinns inom branscherna byggverksamhet och tillverkning och vanligast är att man skickas till en arbetsplats inom Stockholms län. De länder som enligt anmälningarna utstationerat flest arbetstagare till Sverige under första halvåret 2016 är Polen, Litauen, Tyskland, Indien och Lettland.

Bakgrund

22 maj 2013 beslutade riksdagen om en lagändring som trädde i kraft 1 juli 2013. Ändringen innebär att utländska företag som utstationerar arbetstagare i Sverige i mer än fem dagar ska anmäla detta till Arbetsmiljöverket. Anmälan om utstationering och kontaktperson ska göras senast när en utstationerad arbetstagare börjar arbeta i Sverige.

Det övergripande målet med registret är att säkerställa att utstationerade arbetstagare omfattas av de rättigheter som följer av utstationeringsdirektivet. Registret gör det möjligt att få information om var utstationeringar pågår så att exempelvis arbetstagarorganisationer i Sverige ska kunna ta del av uppgifterna. Dessa har ett ansvar för att övervaka att utstationerande arbetsgivare tillämpar arbets- och anställningsvillkor som är minst lika förmånliga som de minimivillkor inom den hårda kärnan som följer av ett svenskt centralt kollektivavtal för den aktuella branschen.

Vad är utstationering?

En utstationerad arbetstagare är en person som skickas till ett annat land av sin arbetsgivare för att arbeta där under en begränsad tid. Den utländska arbetsgivaren ska tillhandahålla tjänster över gränserna och det ska finnas en arbetsgivare som är mottagare av tjänsterna i det land som arbetstagaren skickas till.

Lagen om utstationering gäller utstationerade arbetstagare som sänds till Sverige från alla länder. Reglerna för exempelvis uppehållstillstånd och arbetstillstånd kan däremot skilja sig åt, beroende på vilket land du kommer ifrån.

Utstationeringar registreras via Arbetsmiljöverkets webbplats

Via myndighetens webbplats skapar arbetsgivaren ett konto för att sedan anmäla uppgifter om utstationering i registret. Information och hjälptexter finns på svenska, engelska, tyska, franska, polska och rumänska. Genom ett inloggningsförfarande kan arbetsgivaren också revidera sina uppgifter, om till exempel ett uppdrag förlängs.

Arbetsmiljöverkets uppdrag

Arbetsmiljöverket är förbindelsekontor (kontaktmyndighet) i Sverige när det gäller utstationering. Vi informerar om vilka regler som gäller vid utstationering i Sverige och samarbetar med förbindelsekontor i andra länder.

Arbetsmiljöverkets uppdrag är att utveckla och förvalta registret där utländska arbetsgivare anmäler utstationering. Arbetsmiljöverket ska även utöva tillsyn över att bestämmelserna om anmälningsskyldighet och kontaktperson följs.

Information

På Arbetsmiljöverkets webbplats kan broschyren "Your rights at work as posted worker" laddas ner eller beställas. Broschyren innehåller kort information om utstationering på engelska, tyska, franska, polska och rumänska. Information om utstationering på ytterligare språk finns på Arbetsmiljöverkets webbplats. Via Arbetsmiljöverkets Svarstjänst kan de som har frågor om utstationering eller behöver hjälp med att registrera uppgifter, få stöd.

Resultat

24 509 utstationerade arbetstagare har haft ett uppdrag under första halvåret 2016. I den siffran kan samma arbetstagare även ingå mer än en gång i de fall samma person återkommer i skilda uppdrag under olika perioder.

Vanliga frågor

De frågor som kommer in till vår Svarstjänst kopplat till utstationering handlar till största delen om begreppet utstationering, om olika situationer ska anmälas, kontaktpersonens roll samt behov av stöd i samband med att ett företag ska registrera eller ändra en utstationering i registret.

Redovisning av statistik utifrån registrerade uppgifter i registret

Statistiken i denna rapport utgår ifrån de arbetstagare som har haft ett pågående uppdrag under perioden 1 januari - 30 juni 2016 (24 509 personer), om inget annat anges. I denna rapport har vi även valt att göra vissa jämförelser med samma period 2015. På Arbetsmiljöverkets webbplats publiceras även månatlig statistik baserad på de utstationeringar som är aktuella den första dagen i innevarande månad.

De flesta kommer från Polen och Litauen

Det är inga större skillnader jämfört med 2015 om man ser till de länder som registrerar flest arbetstagare. Av de 85 länder som finns valbara i registret står Polen, Litauen, Tyskland, Indien och Lettland för nästan 60 procent av de arbetstagare som utstationerades till Sverige.

Under första halvåret 2016 kommer nästan en fjärdedel av alla utstationerade arbetstagare från Polen vilket gör landet till det land som i särklass utstationerar flest arbetstagare till Sverige. Polen utstationerar nästan 800 fler arbetstagare jämfört med motsvarande period 2015. En jämförelse i tid visar även att Polen ökar för tredje året i rad, gällande denna period.

Även Lettland står för en ökning, som märks för tredje året i rad. Jämfört med samma period året innan utstationerar företag i Lettland drygt 600 fler arbetstagare år 2016.

Tyskland minskar för andra året i rad och utstationerar drygt 1 100 personer färre år 2016, jämfört med samma period år 2015. Även Danmark står för en minskning för andra året i rad och halverar antal utstationerade arbetstagare för denna period år 2016 jämfört med år 2014.

Det som anges i anmälan är hemvist för det utsändande företaget vilket inte behöver innebära att nationaliteten på de utstationerade arbetstagarna är densamma. Diagram 1 visar de 10 länder som har flest utstationerade arbetstagare registrerade under första halvåret 2016.

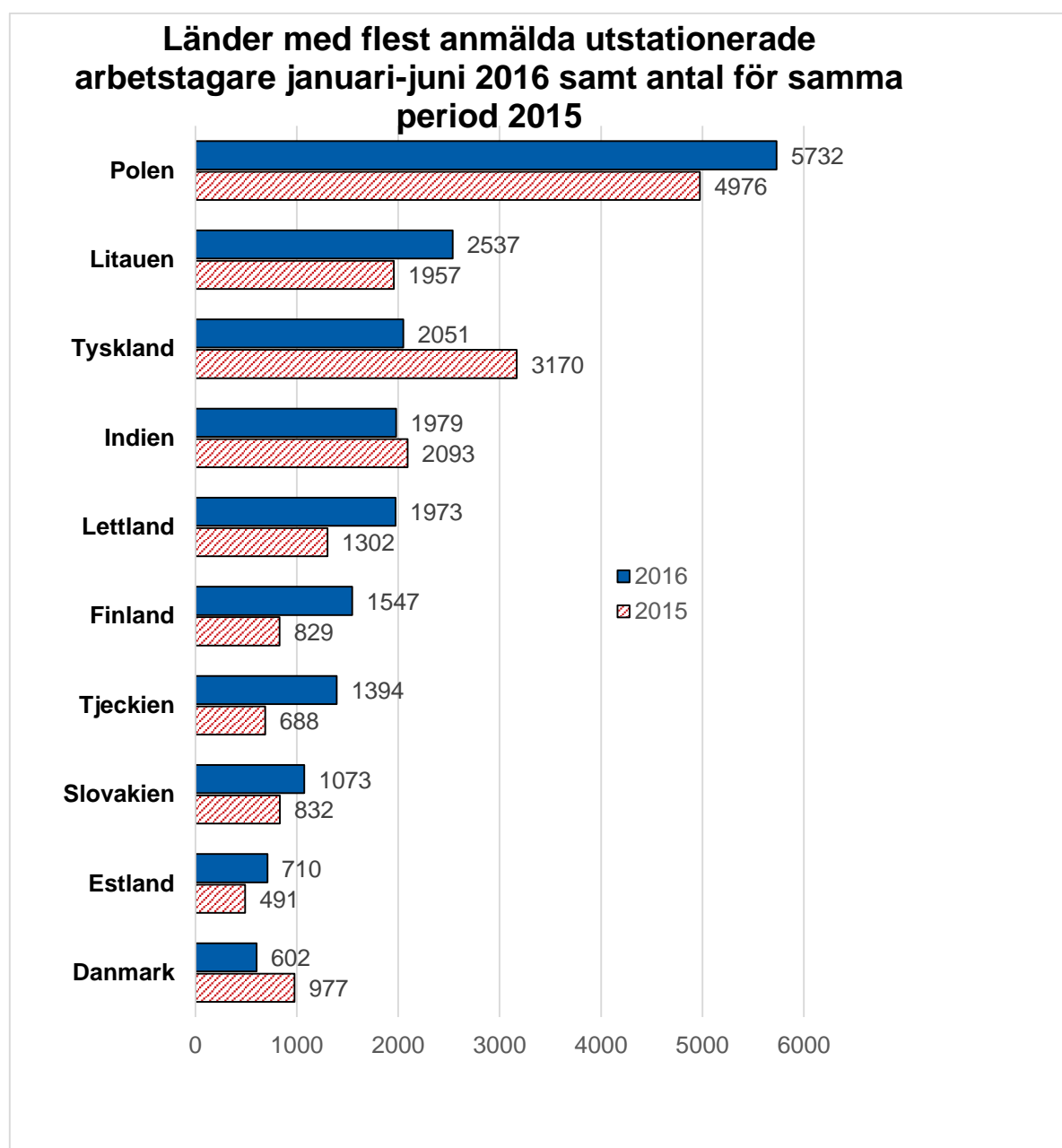

Diagram 1: Underlaget för diagrammet baseras på de arbetstagare som har haft ett pågående uppdrag under perioden 1 januari - 30 juni 2016 (totalt 24 509 personer) samt samma period 2015 (totalt 22 349 personer). De länder som redovisas i ovanstående diagram representerar 80 procent av dessa arbetstagare för 2016 och 79 procent för 2015. Källa: AV/Utstationeringsregistret

Utstationeringar över tid

I snitt befinner sig 6 567 utstationerade arbetstagare i Sverige varje månad under perioden. Genomsnittet blir 7 108 om januari exkluderas. Eftersom statistiken tas ut den första dagen i månaden och nya arbeten i januari normalt startar upp efter helgledigheterna representerar antalet i januari nästan uteslutande de uppdrag som löper över årsskiftet.

I siffran för antalet arbetstagare kan samma person ingå mer än en gång, om personen återkommer i skilda uppdrag under olika perioder eller har ett uppdrag som sträcker sig över flera månader.

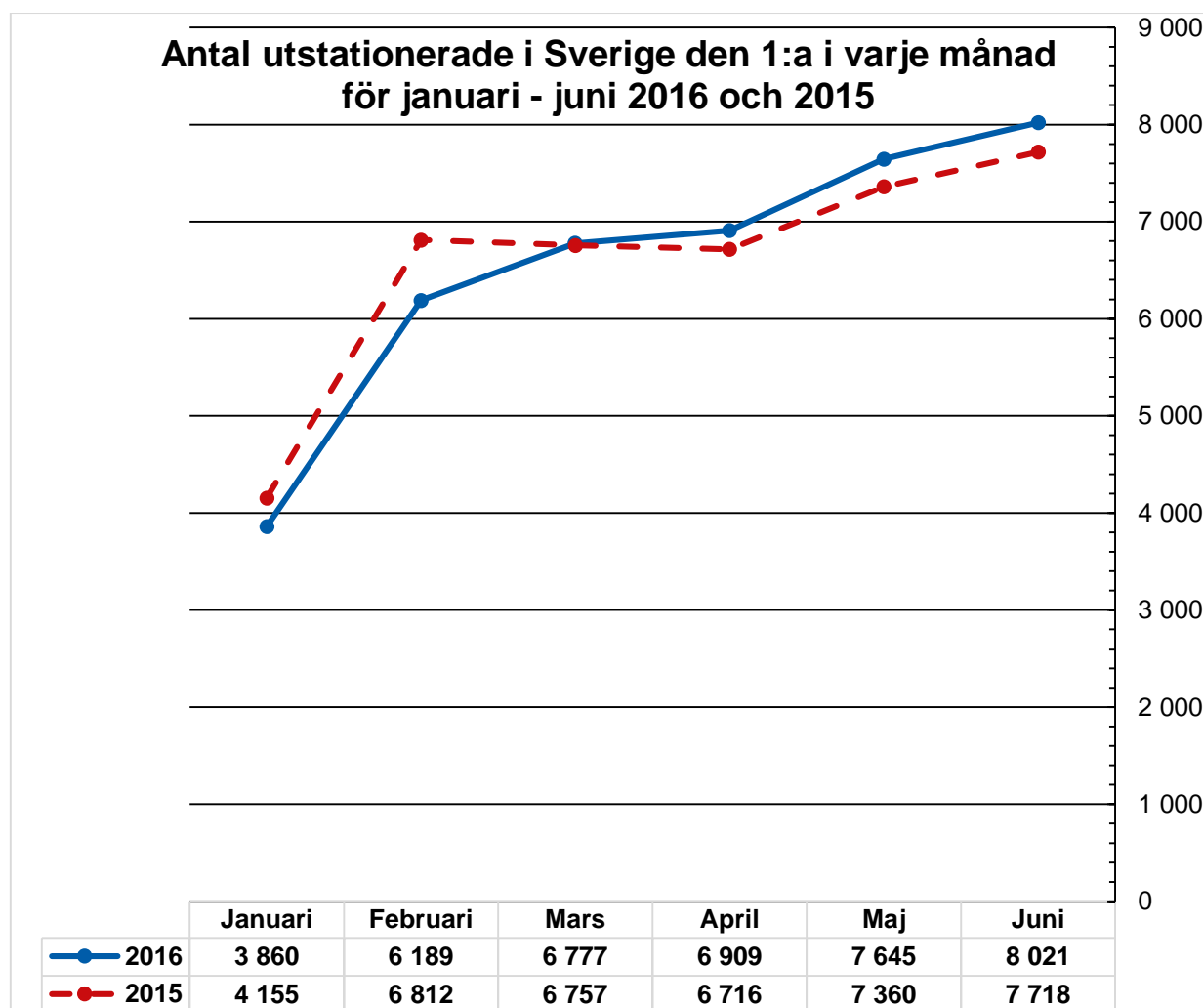

Diagram 2: Diagrammet baseras på de arbetstagare som har haft ett pågående uppdrag den första i månaden under perioden 1 januari - 1 juni 2016 och samma period år 2015. Källa: AV/Utstationeringsregistret

Mer än hälften av alla uppdrag är kortare än 3 månader

Den vanligaste utstationeringsperioden är mellan 10 och 30 dagar och motsvarar närmare en fjärdedel av alla registreringar under aktuell period både under 2015 och 2016. Utstationeringar som varar upp till 9 dagar har ökat med 3 procentenheter. Intervallet 1-3 månader har under första halvåret 2016 minskat med 3 procentenheter.

Anmäl utstationeringsperiod		Antalet anmälda arbetstagare		Andelen anmälningar i procent	
Månader	Dagar	2016	2015	2016	2015
	0-9	3856	3 001	16	13
	10-29	5673	5 328	23	24
	30-59	3182	2 624	13	12
1-3	60-89	1492	1 979	6	9
3-6	90-179	3487	3 193	14	14
6-12	180-359	3159	2 934	13	13
12-24	360-720	2599	1 967	11	9
24-	>720	1061	1 323	4	6
Summa:		24 509	22 349	100	100

Tabell 1: Tabellen baseras på angiven period för de arbetstagare som har haft ett pågående uppdrag under perioden 1 januari - 30 juni 2016 och samma period år 2015. Källa: AV/Utstationeringsregistret

Inom byggverksamhet återfinns det enskilt största verksamhetsområdet

I registret anges verksamhetsområde för det arbete som ska utföras av de utstationerade arbetstagarna. Den lista som arbetsgivaren väljer ur, bygger på svensk näringsgrensindelning, SNI 2007 och innehåller drygt 90 olika verksamhetsområden. De vanligast angivna verksamhetsområdena redovisas i diagram 3.

Eftersom arbetsgivaren själv väljer verksamhetsområde i samband med anmälan, kan det inte säkerställas att alla arbetsgivare gör samma bedömning av vilket verksamhetsområde som bäst representerar det arbete som ska utföras.

De två verksamhetsområden som angetts mest frekvent i registret är båda relaterade till byggverksamhet och utgör tillsammans drygt 40 procent av anmälda arbetstagare under perioden. Reparation och installation av maskiner är det tredje enskilt största verksamhetsområdet med drygt 12 procent och dataprogrammering och datakonsultverksamhet är det fjärde enskilt största verksamhetsområdet med nästan 11 procent.

För drygt 9 procent eller 2 322 arbetstagare, har inget verksamhetsområde angetts vilket redovisas som verksamhetsområde "00 Ej angiven".

De 15 verksamhetsområden med flest anmälda utstationerade arbetstagare januari - juni 2016

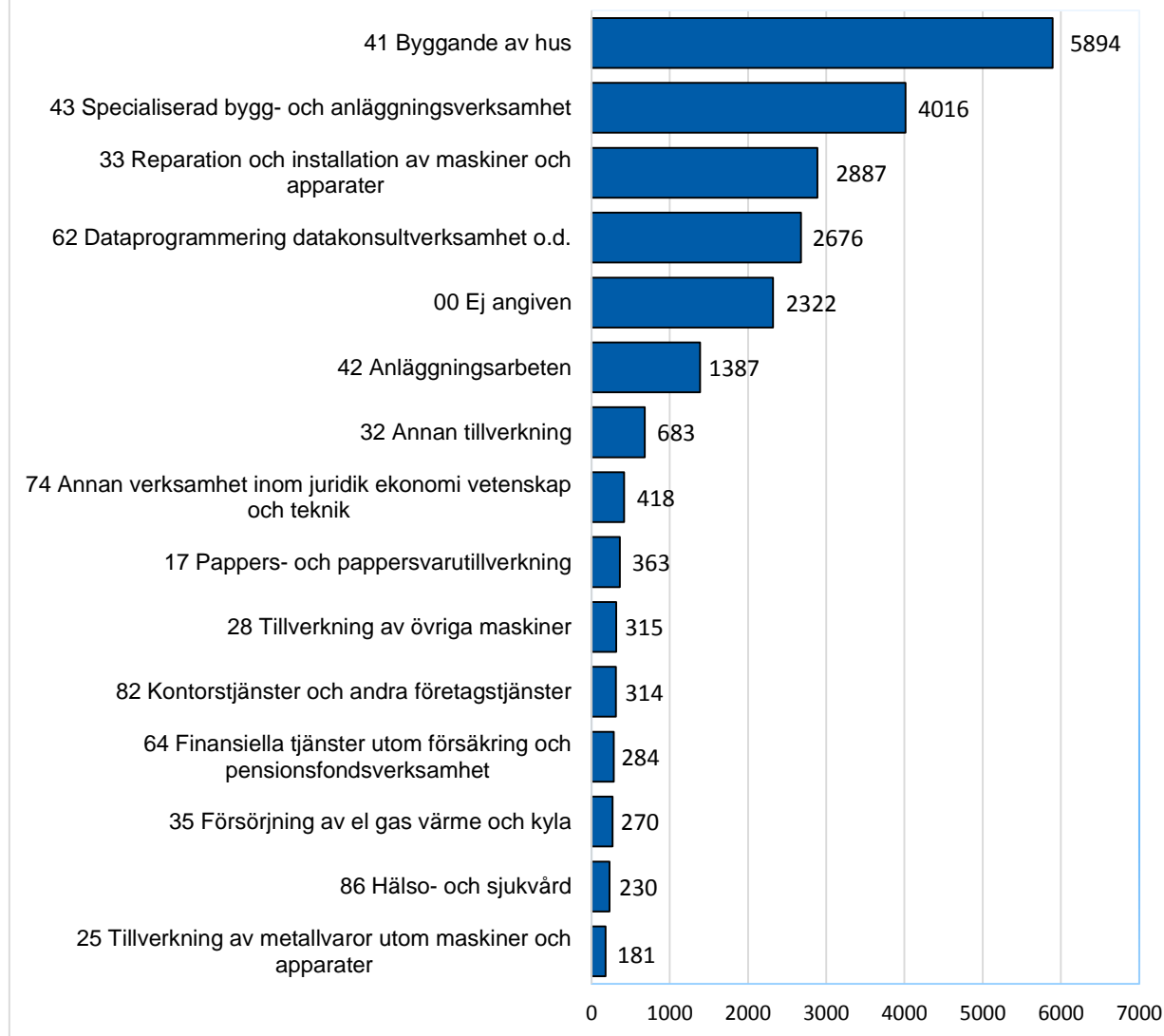

Diagram 3: Underlaget för diagrammet baseras på antalet arbetstagare som har haft ett pågående uppdrag under perioden 1 januari - 30 juni 2016 (totalt 24 509 personer). De verksamhetsområden som redovisas i ovanstående diagram representerar 91 procent av dessa arbetstagare. Källa: AV/Utstationeringsregistret

Branschgruppen byggverksamhet sysselsätter närmare hälften av de utstationerade

För att få en bild av hur olika branschgrupper finns representerade, visar diagram 4 en sammanslagning av relaterade verksamhetsområden. Sifferbeteckningarna för de verksamhetsområden som har slagits samman framgår efter branschbenämningen. För "Byggverksamhet" ingår till exempel verksamhetsområdena 41-43 medan branschgruppen "Tillverkning" omfattar hela 23 verksamhetsområden, 10-33. Inom branschområdet tillverkning ingår verksamhet som avser allt från framställning av livsmedel och drycker till tillverkning av kläder, däck, maskiner, datorer, tobak, möbler osv. samt även reparation och installation av maskiner och apparater.

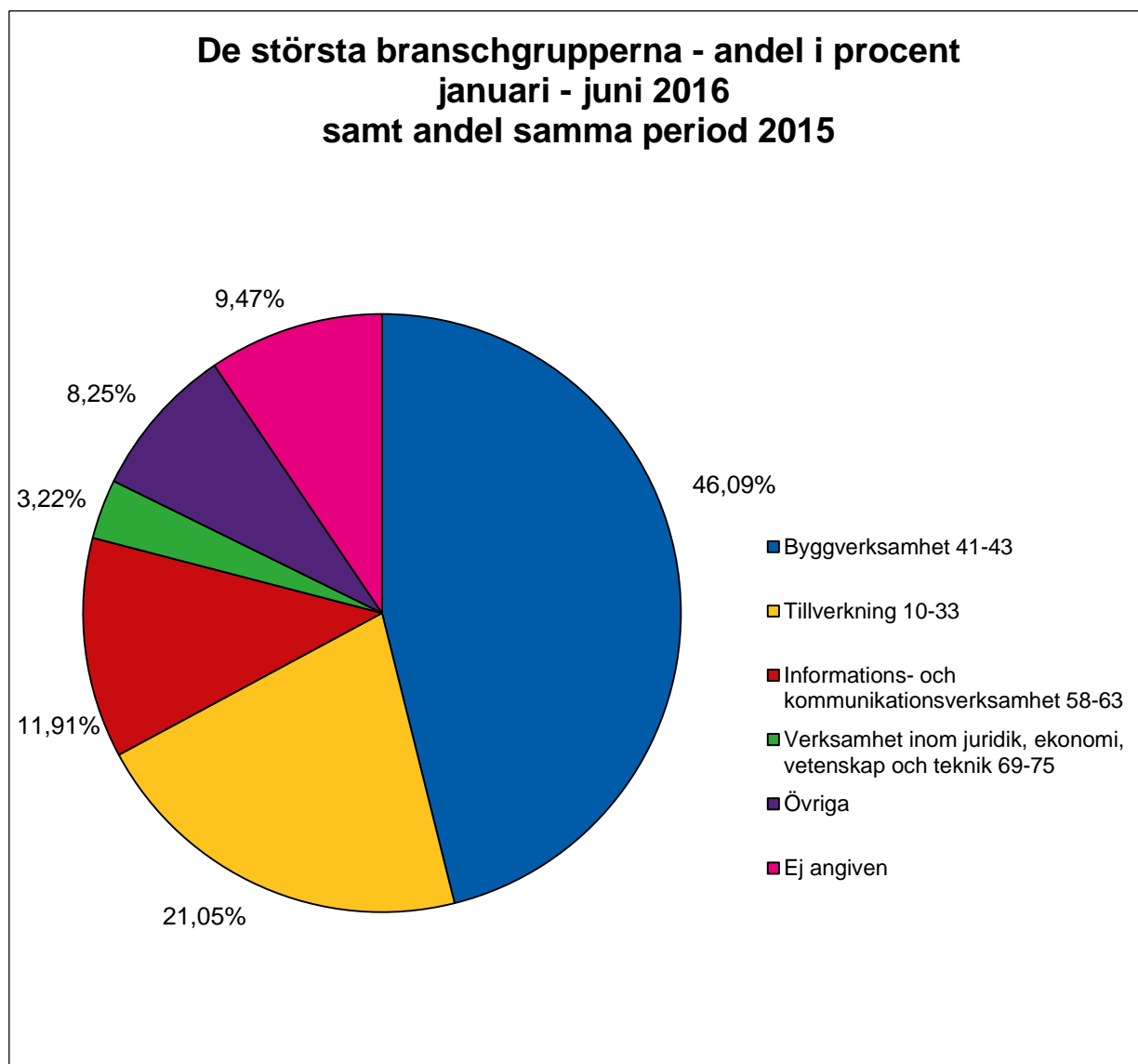

Diagram 4: Underlag för diagrammet baseras på antalet arbetstagare som har haft ett pågående uppdrag under perioden 1 januari - 30 juni 2016 (totalt 24 509 personer).

Källa: AV/Utstationeringsregistret

De branschgrupper som inte särredovisas i diagrammet utan ingår i "övriga" omfattar enskilt mindre än 3 procent av utstationerade arbetstagarna under första halvåret 2016. För drygt 9 procent eller 2 322 arbetstagare, har inget verksamhetsområde angetts vilket här redovisas som en grupp med beteckningen "Ej angiven". Det är en ökning med cirka 2 procentenheter jämfört med motsvarande period 2015. Även verksamhetsområdet Byggverksamhet ökar med två procentenheter medan Informations- och kommunikationsvetenskap minskar med två procentenheter.

Mer än hälften av de utstationerade arbetar i Stockholms eller Västra Götalands län

Drygt 33 procent av de utstationerade arbetar i Stockholms län medan motsvarande siffra i Västra Götalands län, som är näst vanligast, är 18 procent. Hallands län hade 397 utstationerade arbetstagare motsvarande period år 2015 men i år ligger det som tredje största län där 2 486 eller drygt 10 procent av alla utstationerade arbetstagare uppges arbeta.

Län	Antal personer
Stockholms län	8 105
Västra Götalands län	4 446
Hallands län	2 486
Skåne län	1 944
Norrbottnens län	1 111
Västernorrlands län	771
Östergötlands län	661
Uppsala län	590
Kalmar län	527
Jönköpings län	522
Gävleborgs län	486
Örebro län	401
Västerbottens län	378
Blekinge län	341
Västmanlands län	329
Dalarnas län	325
Södermanlands län	285
Gotlands län	268
Värmlands län	221
Kronobergs län	220
Jämtlands län	91
Oklar länstillhörighet	1
	Totalt: 24 509

Tabell 2: Källa: AV/Utstationeringsregistret